

JÄRVA PRAOSTKONNA AASTARAAMAT 2019

Number 1

Peapiiskopi adventitervitus

Järjekordne Issanda aasta hakkab lõppema. Kindlasti on selles olnud palju, mida enesega ühes võtta ka järgnevasse aastasse. Siinjuures meenub koheselt juubelilaulupidu. On muidki asju, mida saame meenutada rõõmuga südames. Tihti arvame, et oleme ise teinud kõik selleks, et rõõmsaid hetki ja ilusat oleks rohkem, ainult teised on need, kes on suutnud mõne kauni asja ära rikkuda. Teinekord on aga peeglissee vaatamisest kasu, et näha ennast sellisena nagu näevad meid kõrvalseisjad. Aastalõpp on selline tagasi ja peeglissee vaatamise aeg. Ehk näeme siis, et oleme mõne kauni asja hoopis ise käest puruks pillanud. Kui seda märkame, siis lohutagu meid teadmine, et advendiaeg on andeks palumise ja andeks andmise aeg. „Ja vaata, mina olen iga päev teie juures ajastu

Soovin kõigile uueks algavaks Issanda aastaks palju heategusid!

+Urmas Viilma
Peapiiskop

Piiskopi adventitervitus

Advendiajaks ja jõuluks 2019 - INGLITE KIITUSLAUL

Äkitselt olid koos inglisa taevased väed Jumalat kiitmas: „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!” Luuka 2: 3-14

Dr. Martin Luther ütles jõulujutluses: Siiani oleme sellest suurest pühast kuulnud lugu, kuidas Jumala Poeg sündis neitsi Maarjast siia maailma. Selleks on see kirjutatud ja aasta-aastalt jõulude ajal kristlastele jutlustatud, et võtaksime seda südamesse ja õpiksimme Jumalat südamest tänama selle suure armu ja aulise halastuse eest, mida Ta on meile andnud oma Poja sünni läbi. Loos kuulsime inglise taevast jutlust, kes seda suure selgusega kuulutas karjastele väljal. Ka see on hoopis midagi uut, et Jumal laseb suuri isandaid Jeruusalemmas istuda ja läkitab selle aulise teate taevast alla kerjaste ja karjaste juurde väljal. Nõnda alandub püha ingel Issanda Kristuse eeskujul ega pane seda halvaks, et ta peab nii kauni jutluse pidama vaestele karjastele. Aga see jutlus peab olema ja jääma kristlaste keskele maailma otsani. --- Tehkem meiegi samuti! Kasutagem kõiges alandlikkuses oma andeid teiste lohutamiseks ja abiks. Ärgem põlakem kedagi! See tähendab Kristuse eeskujul jälgendamist. Tema ei põlga kedagi. Nagu ta tuli taevast siia maailma vaesena ja viletsana, nii tahab ta ka oma ümber koguda vaeseid ja viletsaid inimesi, kes otsivad ja vajavad abi. Seepärast ongi tal nimeks Aitaja ehk Õnnistegija. Suured isandad Jeruusalemmas arvavad, et nad ei vaja seda õnnistegijat. Küll vajavad aga teda vaesed karjased. Seepärast kuulutabki ingel kõigepealt neile kaunis, lühikeses jutluses sellest suurest pärandusest.“

Martin Luther juhib tähelepanu kahele asjale:

1. Jumal saadab inglid rõõmusõnumiga hüljatute ja vaeste juurde.
2. Pealinna suured isandad Jeruusalemmas jätab ta kõrvale.

Mõlemad aspektid on meile, tänases maailmas, väga olulised. Maa jääb tühjaks ja inimesed kolivad linnadesse

või välismaale. Kogudustel on raske hoida kirikud avatuna. Tavalisele jumalateenistusele tuleb vaid mõni inimene. Koguduse liikmed küsivad – kuidas edasi. Võin julgustada – Jumal saatis inglid just sinna, kus ei olnud välist sära ja palju inimesi. Ometi on sõnum Kristusest jõudnud tänaseks tervesse maailma. Praegusel meedia ajastul jõuab meie sõnum palju kaugemale kui arvame. Hommikupalvust kuulavad raadiost iga päev kümned tuhandet inimesed. Ärgem unustagem, mida ütleb Pühakiri – kus kaks või kolm on koos minu nimel, seal olen ma nende keskel. Väärib küsimist, kas see on miinimum või maksimum. Nii küsis kord üks evangelist teiselt kui koos olid kümned tuhandet inimesed. Inglid kuulutasid rõõmusõnumit neile, kes olid ühiskonnas hüljatud ja halvustatud. Ka meie ühiskonnas ei ole vähe neid, keda rünnatakse ja halvustatakse. Kristus on sündinud kõigile.

Teine teema on „Jeruusalemma ülemuste“ olukord. Sellel aastal toimusid Eestis riigikogu valimised. Poliitiline mõõduvõtmine aga sellega ühiskonnas ei lõppenud. Jätakuvalt on palju pingeid - mitte alati otsuste, vaid hoiakute ja sõnakasutuse tõttu. Ülemad arvavad, et kogu ilmutus ja tõde on nende käes ja nad võivad sõnu valimata teisi rünnata. Jõululugu on veelgi raskem. Vähe sellest, et ülemad olid pettunud, et neile ei esitatud sõnumit Kristuse sünnist esimesena ja tähetargad olid targemad kui nemad. Herodeses raevutses ning laskis tappa Petlemmas ja selles piirkonnas kõik poeglapsed, kaheaastased ja nooremad, arvestades seda aega, mille ta oli tähetarkadelt täpselt välja uurinud. Ta arvas, et nii saab hävitada ka talle tundmatu Kuninga. Nii oli Jeruusalemmas. Kuidas on lugu tänases Eestis? Lutheri sõnadega: Kasutagem kõiges alandlikkuses oma andeid teiste lohutamiseks ja abiks. Ärgem põlakem kedagi!

Soovin ja palun Eestile, meie ühisesse kodusse ja kogudusse imelist jõuluvalgust ning armu, et me võiksime kuulda ja kuulutada koos inglitega: „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!”

Õnnistusrikast advendiaega ja suurt jõulurahu soovides
Piiskop **Tiit Salumäe**

EELK Järva praostkond

Pikk 54, 73301 Järva-Jaani, Järvamaa, tel 3863114. jarva@eelk.ee
Piiskop Tiit Salumäe. Praost Katrin-Helena Melder. Abipraost Tõnu Linnasmäe.
Vikaarõpetaja Jaanus Klaas
Arveldusarve: EE201010702003969009

Praosti adventitervitus

Hea EELK Järva praostkonna esimese aastaraamatu lugeja!

Issanda aasta 2019 hakkab peagi lõpule jõudma ja meil on hea meel käesoleva aastaraamatu vahendusel tuua Teieni meie praostkonna 12 koguduse olulisemad ettevõtmised. Siia on mahtunud vaid väike valik kogu aasta sündmustest, kuid need annavad siiski hea ülevaate meie koguduste röömudest, ettevõtmistest ja ka uutest väljakutsetest. Praostkonna koguduste aastale tagasi vaadates on meil väga palju, mille eest taas tänulik olla. Südamest tänan kõiki igapäevastest jumalateenistustest osavõtjaid, koguduseliikmeid, töötajaid, vabatahtlikke, koostööpartnereid, abilisi ning toetajaid, kes olete käesoleval aastal osalenud meie praostkonna koguduste töös, kinkinud oma aega, aidanud nõu, jõu ja oskustega, palvete ja annetustega ning neid, kes ei ole unustanud oma kogudust toetada liikmeannetusega. Üheskoos

oleme suutnud ületada raskusi ning kogenud Jumala õnnistust ja abi!

Adventi- ja jõuluaeg on eriline aeg, kus vaatame oma argielust kaugemale, tunneme enam igatsust püha ja igavikuliste väärtuste järele. Me ei pea neid kaugelt otsima minema, sest Jumal on vastanud sellele igatsusele evangeeliumiga Jeesusest Kristusest. Oma

Pojas tuli Ta maa peale, meile väga lähedale. Igal adventi- ja jõuluajal tuletatakse meile seda meelde ja usun, et iga aastaga õpime Kristuses ilmunud Jumala armu ning heldust üha enam mõistma ja oma elu Tema kätte usaldama. Usaldus annab aga alati uut jõudu edasi minna, vaadata lootusrikkalt tulevikku, hoolida ning teha endast olenevalt kõik, et inimeste vahelistes suhetes valitseks rahu, rõõm ja üksmeel. Lauliku sõnadega soovin kõigile: Olgu sul rõõm Issandast; siis ta annab sulle, mida su süda kutsub! (Ps 37:4)

Õnnistatud adventi- ja jõulupühadeaega!
Katrin-Helena Melder
assessor ja Järva praost

Lutheri ausamba taastamine

EELK Konsistoorium on võtnud nõuks taastada reformatsiooni ideede Eesti- ja Liivimaale jõudmise 500. aastapäevaks ajaloolise Martin Lutheri kuju Keila lähistel, et väärikalt meenutada reformatsiooni eesmärki - suunata kirik ja kristlik elu tagasi Kristuse vundamendile. Peapiiskop Urmas Viilma kutsub selleks kõiki EELK kogudusi ühendama oma jõud.

Annetused kogutakse:

Eesti Evangeelne Luterlik Kirik

LHV Pank EE967700771000895492

Selgitusse kirjutada „Lutheri kuju“.

Kõik, kes soovivad saada annetuselt tulumaksuvabastust, peavad lisama selgitusse ka oma isikukoodi.

Aasta 2020 VAIMULIK LAULUPÄEV

3.–5. juulil 2020 toimub Viljandis

EELK kirikupäev ja vaimulik laulupidu.

Täpsem info aadressil: <http://kirikupaev2020.eelk.ee/>

Järva praostkonna aastaraamat 2019

Toimetajad: Andres Tšumakov,
Katrin-Helena Melder

Korrektuur: Jaan Kuusik

Esikaane foto: Peeter Säre

Fotod: Erakogud, koguduste arhiiv

Väljaandja © EELK Järva Praostkond

Sisukord

2 Tervitused

4 Aegviidu kogudus

5 Ambla kogudus

6 Anna kogudus

7 Järva-Jaani kogudus

9 Järva-Madise kogudus

10 Järva-Petri kogudus

11 Koeru kogudus

12 Käru kogudus

13 Paide kogudus

14 Tapa kogudus

15 Türi kogudus

16 Vahastu kogudus

EELK AEGVIIDU Aleksandri kogudus

Mäe 2, Aegviidu, 74501 Anija vald, Harjumaa, tel 55642363, aegviidu@eelk.ee
Tõnu Linnasmäe - hooldajaõpetaja (tel 56471859); Tiina Lõugas - juhatuse esimees
Eve Sisask - organist; Tairi Lõugas - pühapäevakooliõpetaja
Jumalateenistus pühapäeviti 14.00 kaks korda kuus
Arveldusarve: EE502200001120197779

Aegviidu kogudus ja kogukond

on viimase aasta jooksul mitmel korral saanud nautida Pille Lille Muusikute Fondi (PLMF) kontserte. Pikka aega oli kogudusel oma naisansambel ja -koor, millega käidi korduvalt külas ka Soome sõpruskogudustes Ylihärmäs ja Ylivieskas. Viimased aastad pole aga enam õnnestunud laulukollektiivi kokku saada, seda nii vanuse, kui osade inimeste ajast igavikku lahkumise tõttu.

Igatsus ilusa laulu ja muusika järele on aga inimeste hinges edasi püsinud. Aeg-ajalt sai kutsutud kirikusse külla mõni külaliskollektiiv, kuni kuuldused naaber-koguduses toimuvast jõudsid ka meieni. See seisnes koguduse, PLMF-i ja kohaliku kooli ühistöös. On ju mõnevõrra piinlik, kui häid muusikuid tuleb kirikusse kuulama vaid tosina jagu inimesi. Seetõttu oleme tänulikud Aegviidu kooli õpilastele ja õpetajatele, kes tulevad meeleldi pühakojas toimuvatele PLMF-i kontsertidele. Ka on muusikud arvestanud repertuaarivalikul õpilastest publikuga. Koolipoolseks heaks ühendusepidajaks kogudusega on olnud muusika-õpetaja Reet. Advendiaeg on lähenemas ja peagi on taas võimalik kuulda PLMF-i kaunikõlalist kontserti.

Koguduse hea sõber

Esa Vaitinen leiab ikka aega, et külastada aeg-ajalt oma vanu sõpru Aegviidus. Meie ühine sõprus algas Esaga 1993. aasta sügisel, kui Aegviidu koguduse naiskoor külastas oma Soome reisil Ylihärmä kogudust. Esa pidas siis kirikuõpetaja ametit. Ning kuigi Aegviidul oli sel ajal juba üks sõpruskogudus Ylivieskas, tunti suurt rõõmu ka teise sõpruskoguduse üle. Mõlemad Soome kogudused olid rakkes ka Aegviidu kogudusemaja ehitusega, mis valmis aastal 1997. Väga hästi sõbrunesid omavahel ka mõlemate koguduste kirikuõpetajad ja nende abikaasad. Esa abikaasa Sisko on hea kunstitalu, südamlike sõnade ja osavate kätega inimene, kelle kaunilt kujundatud tervistuskaardid rõõmustavad jätkuvalt Aegviidu koguduse inimeste südameid. Sisko kaudu on saadud ka palju kordi humanitaarabi, mida Aegviidu inimestele jagada. Tänapäevaks enam iseseisvat Ylihärmä kogudust pole, vaid see on liidetud kolme teise kogudusega ja moodustunud on suur Kauhava kogudus. Ka Esa on juba mõned aastad pensionil ning viidab aktiivselt aega oma kaheksa lapselapselaga. Oma kauaaegse ja hea tuntuuse pärast *kirkkoherrana* on ta valitud Kauhava koguduse nõukogu esimeheks. Sellel ametikohal saab ta jätkuvalt poetada sõnakese ka Aegviidu koguduse heaks ja eest.

Oleme Taevaisale tänulikud ühise sõpruse ja osaduse eest.

Foto: Hermo Kaasik. Septembris koos Esaga. Taustaks Aegviidu kirik.

Ristimine väikeses koguduses

on alati suureks ja oodatud sündmuseks. Olid muidugi ajad ka Aegviidus, pea kolm aastakümnet tagasi, kui kuuluti veel Ambla kogudusse (iseseisvumine toimus 1992. aastal) et ristimisele ja leeri tuldi gruppina ja mitmekesi. Kuna oma koguduse maja veel polnud, peeti leeritunde ka Aegviidu koolis. Need ajad on jäänud ilusaks ja kauniks meenutuseks, kuid siiski mitte ainult. Mitmed koguduse aktiivi hulka praegu kuuluvad inimesed liitusid just tollal kirikuga. Vähe ei ole neid, kes on läinud välismaale elama ja töötama, enamasti siiski Soome. Mõni neist peab sidet ka oma kodu- ja leerikirikuga. Nagu näiteks kauaaegse kirikuteenija Laine pojatütar, kes oma perega elab küll Soomes, kuid nelipühail lasi Aegviidus ristida oma tütrekese Nelli Sofia. Oli ilus päev ja armas sündmus.

Koguduse sooviks ja eestpalveks on, et nii endised kui uued inimesed leiaksid tee pühakotta ning saaksid osa Issanda armust ja õnnistusest nii Jumala Sõna kui sakramendi läbi.

Foto: (erakogu) Nelli Sofia ristimine nelipühail Aegviidu kirikus

Tõnu Linnasmäe
Hooldajaõpetaja

Jumalateenistused:

P 24.11 kell 14 Igavikupühapäev/ Kuningas Kristuse püha
P 8.12 kell 14 Advendiaja 2. pühapäev. Kiriku 123. aastapäev. Jutlustab assessor, praost K.-H. Melder.
Kohvilaud koguduse majas
T 24.12 kell 14 Jõululaupäeva jumalateenistus

* Ristimiste, leeri, laulatuste ja matuste asjus võtta ühendust koguduse hooldajaõpetaja Tõnu Linnasmäe'ga telefonil 5647 1859. Elukoht: Ambla, Valguse tee 2.

*Jumalateenistustel ja talitustel mängib organist E. Sisask. Kogudus tänab kõiki oma liikmeid, häid sõpru ja toetajaid; eriti aga Vello Kuusk'e ja Mihkel Lõugas't, kes kogudusemajale uue aia ehitasid ja Tiina Lõugas't, kes materjali kohale tõi ning ette valmistas.

Liikmemaksu tasuda ja annetust teha saab: EELK Aegviidu Aleksandri kogudus: EE502200001120197779

EELK AMBLA Maarja kogudus

Valguse tee 2, Ambla, 73502 Järva vald, Järvamaa, tel 383 4033, ambla@eelk.ee
Tõnu Linnasmäe - koguduseõpetaja (tel 56471859); Meelis Tiigemäe - juhatuse esimees
Ave Prints - organist, pühapäevakooliõpetaja
Jumalateenistus pühapäeviti 12.00
Arveldusarve: EE892200001120132572

Sõprus Isojoki kogudusega

ulatub Amblal kolme aastakümne taha. Allakirjutanu võis koos oma abikaasa ja lastega esimest korda külastada Isojoki kogudust 1989. aasta suvel. Enne seda olid koguduses jutlustajana tegutsenud ja veelgi tegutsev Mauno Lampikoski ja kirikuõpetaja Kari Penttineni läkitanud vaimulikku kirjandust Eestisse ja Amblasse.

Järgmisel, 1990. aasta juulikuul viimasel päeval saabus Amblasse bussijuht Aaro Mäkelä oma firma uhke bussiga, kaasas kirikuõpetaja ning 8 koguduse juhatuse ja nõukogu liiget. Eestis oli sellal veel nõukogude võimu aeg. Soome inimeste vastuvõtuks pidin tollal külalised registreerima Järvamaa Siseasjade Osakonnas. Selleks tuli kokku korjata küllatunute passid ja sõita nendega Paidesse. Hiljem on sõbrad tunnistanud, et see hetk tekitas neis küll mitmeid küsimusi ja mõtteid.

Järgnevad vastastikused külaskäigud on laabunud palju lihtsamalt ja sujuvamalt. Kokkusaamised on toimunud ja toimuvad regulaarselt igal aastal. Kordamööda käiakse külas nii Amblas kui Isojokil.

1990-ndate algul toetas Isojoki kogudus aktiivselt Ambla pastoraadi remonti. Soome sõprade abiga saadi kiriklasse veevärk ja keskküte; nende tollal kingitud katel töötab tänaseni laitmatult.

Aegade jooksul on Isojokil vahetunud mitmed kirikuõpetajad, kuid suhted on jäänud püsima ja kestavad. Paljuski tänu sellele, et ka mitmed koguduse liikmed, nii ühelt kui teiselt poolt, suhtlevad omavahel ja peavad regulaarset ühendust. Ning kuigi mitmed head sõbrad on juba igavikku kutsutud, leidub ikka nii ammuseid kui ka uusi inimesi, kes kristlikust osadusest ja omavahelisest läbikäimisest huvitatud on. Oleme saanud seeläbi ka paremini teineteise maad ja elu-olu tundma õppida.

Sel aastal toimus Isojoki sõprade külaskäik 1.-4. augustini. Lisaks kirikuõpetajale Jari Kuusile ja tema abikaasale tuli meile külla veel 14 inimest.

Traditsiooniliselt toimub majutamine enamasti võõrustajate kodudes. Soomes oleme saanud kasutada ka nende koguduse Suviranta leerikeskust Kangasjärvi kaldal, Amblas viimastel kordadel ka Kirsi-mari külalistetuba.

Lisaks lähiümbrusele külastati seekord ka uut Eesti Rahva Muuseumi Tartus ja Tartu Pauluse kirikut.

ERMis on väga hea Soome-Ugri rahvaid tutvustav ekspositsioon ja kirikus oli meile selgitusi jagamas ning pühakoda tutvustamas piiskop Joel Luhamets ise. Pauluse kirikul on ka vaimuliku kirjanduse pood ning külalised imestasid, et piiskop ise soovitud jagas ja müüs. See jättis neile väga sooja ja sõbraliku mulje. Niisugust lahkust ja vastutulelikkust piiskopilt polnud nad Soomes kohanud!

Tartu külastus tipnes ühise kauni õhtusöögi ja kõnedega Reeda juures Aravetel. Sealt edasi jätkus koosolemine kahes grupis: Krista ja Andrese juures samas alevis ning Jaagu ja Malle juures Pruunas. Viimases sai lauldud kuni südaööni ja oleks lauldud kauemgi, kui järgmisel päeval poleks ees oodanud ühine jumalateenistus Ambla kirikus.

Pruunas võlus nii külalisi kui võõrustajaid ühine muusika- ja laululembus. Tänavu langes sõprade külaskäik kokku Ambla surnuaiapühaga. Eelmisel külaskäigul Isojokile aetasime meie Soome Vabariigi 100. sünnipäeva puhul kimbu nende Vabadussõja san-

garite mälestussamba jalamile. Seekord aetasid hõimuvennad Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul pärja Ambla Vabadussõja ausamba jalamile. Ajaloolasena meenutas kirikuõpetaja Jari Kuusi ka meie mõlema hõimurahva käekäiku ja ühiseid kokkupuutepunkte. Enne hüvastijätku saadi kirikus osa veel sõprade hinge- puudutavast vaimulikust laulust, külalisõpetaja jutlusest, ühisest armulauast ning küllakutsest augustis 2020 Isojokile.

Tänumeeles kauaaegse sõpruse ja kristliku osaduse eest, **Tõnu Linnasmäe**
Ambla Maarja koguduse õpetaja

TÄNUAVALDUS

Ambla kogudus tänab kõiki oma häid toetajaid, sõpru, annetajaid ja eestpalvetajaid. Eriti aga täname Jaak Truu'd ja Rain Krabi, kes suvi läbi korrastasid Ambla kiriku elektrisüsteemi ja viisid selle vastavusse tänapäeva nõuete ja eeskirjadega.

Mehed tegid seda tööd oma heast tahtest ning austusest ja lugupidamisest oma kodukiriku vastu.

Eelolevaks aastaks on kogudus kavandanud mitmeid töid kiriku juures ja teinud taotlused Muinsuskaitsele ja omandireformi reservfondi Ambla kiriku akende ja põhjaköide ukse restaureerimiseks, piksekaitse ja kellatorni kõlaakende väljaehitamiseks.

Kõigi võimalike tööde puhul tuleb kanda kogudusel omaosalus, mis ulatub mitme tuhande euroni.

Oleme tänulikud iga abi ja annetuse eest:

EELK Ambla Maarja kogudus, EE892200001120132572
Koguduse õpetaja ja juhatuse

TEATED

Ambla Maarja kirikus toimuvad armulauaga jumalateenistused igal pühapäeval algusega kell 12.

Orelil mängib Ave Prints.

T 24.12 kell 17.00 Jõuluõhtu jumalateenistus. Kaasa teenib Lehtse Kammerkoor Tiiu Tikkerberi juhatusel.

K 25.12 kell 12 Kristuse sündimispüha ehk 1. jõulupüha. Jumalateenistus armulauaga.

EELK ANNA kogudus

Anna, 72601 Paide linn, Järvamaa, anna@eelk.ee, www.eelk.ee/anna
Lea Heinaste - hooldajaõpetaja (tel 53406396); Peep Heinaste - juhatuse esimees
Siret Heinaste - organist
Jumalateenistus kuu 2. ja 4. pühapäeval 14.00
Arveldusarve: EE711010702000731007

Toimekas aasta Anna kirikus ja koguduses

Aнна kirik asub Tallinn-Tartu maantee ääres. Administratiivselt kuulume Paide linna.

Jumalasõna on Anna mail kuulutatud juba 1650. aastast. Praegune pühakoda saab aastal 2020 juba 240-aastaseks. On põhjust Jumalat tänada.

Kuid kõigepealt vaatame tagasi 2019. aastale. Siingi on palju põhjust Jumalat ja kaasteelisi tänada. Jumalateenistused toimuvad meil kaks korda kuus: kuu teisel ja neljandal pühapäeval ning kiriku-pühadel algusega kell 12.00

Kogudus on oma kirikut läbi aegade korranud, nii et oleme võinud seda jätkata. Kirik on saanud uue, paekivist põranda, mis sai teoks tänu annetajatele ja kohalikule omavalitsusele, tollasele Paide vallale. See toimus küll juba aastatel 2013-2017, kuid tollal otsustatu kehtib veel tänagi. Kõikide annetajate nimed, kes on annetanud 50 ja enam eurot, on paigutatud kiriku esikus olevatele plaatidele. Me jätkame seda tava. Sel suvel sai renoveeritud 2 ust ja paigaldatud üks uus uks. Järjekorras on akende renoveerimine. Kui need kolm tööd saavad tehtud, siis avame uue plaadi annetajate nimedega

„Avatäidete renoveerimist on aidanud.....“ Annetada saab ka omaste mälestuseks. Selgitusse palume kirjutada oma soov.

Avatud on Anna kiriku remondifond, mis on omaette seisev fond SEB pangas EE631010220056672016 Kogu kiriku töö heaks on palju teinud juhatus. Suur tänu neile!

2019. aasta oli meil rõõmurohke, sest kogudusega liitus läbi leeri 9 noort inimest, neist ristiti 2 noort ja veel 3 last. Seega väga hea aasta.

2019. aasta oli Anna kihelkonna 335. aastapäeva tähistamise aasta. Kuna meie esivanemad on rajanud aluse, millel me tohime seista ja edasi minna, on meie kohus neid meeles pidada ja austada. See tähendab ka nende kalmude korrashoidmist. Anna Kihelkonnapäeva tähistamist alustasime varakevadel vana kalmistu korrastamisega, kuhu enam ei maeta, kalmistu on mahajäetud.

Sai väga ilus. Välja tulid vanad metallristid. Mõtteliselt võib kalmistu järgi aega eristada: metallristid Pühakirja salmidena vanal kalmistul, keskmisel on veel mõned metallristid, kuid valdavalt puust ristid, hea kui nimi on peal ja hauaplaadid nimedega, uues osas on valdavalt hauaplaadid, kus väga vähestel on peal veel kujutisena rist. Surnuaed on meie mälupank.

Juulikuus pühitsesime surnuaiapäeva.

mälestuspäeva. Mälestasime nimeiliselt Anna kihelkonnas elanud ajaloo- ja kultuuritegelasi. Avasime mälestuspingi kõikidele Anna kihelkonnas elanud inimestele. Eriti on tähtis see, et ka need, kelle omaksed ei puhka kodukalmistul, saaksid seal küünla süüdata ja palvetada omaste eest, kes võõras mullas puhkavad. Nii vaatasime tagasi, aga pöörasime tähelepanu ka tänasele päevale. Purdi Külaseltsi noored korraldasid endise kihelkonna piirides autoorienteerumise, Pärnu jõel mööda kihelkonna piire kanuudega sõites ja toreda rahvapeo. Suur tänu neile!

7. septembril, kihelkonna päeva jumalateenistusel, avasime kirikus näituse „Anna Kihelkonna Aja Lugu“, kus sõnas ja pildis on läbi käidud kihelkonna ajalugu. Suur tänu Elle Näppole.

Päeva lõpetasime Anna Vaba Aja Majas sünnipäevatoriti süües ja vaadates filmi Anna kihelkonnast. Suur tänu Anna Vaba Aja Maja rahvale ja muidugi veelkord Ellele, kelle abil me seda filmi saime vaadata.

Punkti kogu kihelkonnapäevade üritustele panime Lõikustänapühalt, kus tänasime tegijaid ja kaasaaitajaid. Suur tänu Türi Muusikakooli õpetaja Helen Ottile, kelle õpilased andsid südantsoojendava kontserdi.

Mainimata ei või jätta veel üht suvist sündmust, mille korraldasid Katre Nukka ja Helen Ott. Südasuvel toimus meil kirikus C-JAM'i öökonsert. Rahvast oli kogunenud palju ja me saime nautida kaunist muusikat ja tunda rõõmu elust. Tänu Jumalale, oli tore aasta.

Tänu kaasteeliste, kes alati tulid, nägid, kaasa löid ja võitsid! Jumal olgu tänatud!

Lea Heinaste

Anna koguduse õpetaja

Jumalateenistused jõuluajal:

T 24.12 kell 14.00 Jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus. Kaasa teenib koguduse ansambel.

K 25.12 kell 12.00 Kristuse sündimise püha jumalateenistus armulauaga.

T 31.12 kell 14.00 Vana-aasta õhtu jumalateenistus armulauaga.

EELK JÄRVA-JAANI Ristija Johannese kogudus

Pikk 26, Järva-Jaani, 73301 Järva vald, Järvamaa, tel 386 3114,

jarva-jaani@eelk.ee, www.eelk.ee/jarva-jaani

Katrin-Helena Melder - koguduseõpetaja (tel 53435774); Kuno Agan - juhatuse esimees

Ago Tint - organist; Tene Metsma - noortetöö juht

Jumalateenistus pühapäeviti 11.00

Arveldusarve: EE191010702010401000

Üllatuste ja rõõmurohke aastaring

Järva-Jaani koguduse aastaringi jagus jumalateenistusi ja kontserte, kiriklikke talitusi sh lasteristimisi ja laulatusi, leeripüha, laste- ja noortetööd ning kiriku restaureerimisel avanesid meile sajanditevanused freskod.

Keskaegsed maalingsud

19.-21. juunil tegid Järva-Jaani kirikus uuringuid Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse ja konserveerimise osakonna üliõpilased, keda juhendasid Hilka Hiop, Anneli Randla ja Merike Kallas. Uuringutest selgus, et meie kiriku seinad ja võlvid on olnud keskajal märksa värvilisemad kui praegu. Pikihoone idavõlvikus leiti võlvi tipus ning kilpseintel krohvimise ajast pärinev kompositsioon: võlvi päises on ebaühtlasteks sektoriteks jagatud lillelaadne sõõr, millest jooksevad neljas suunas maalitud roided, mis lõpevad sepisankrut meenutava kujundiga (üks neist oli nähtaval juba enne uuringute algust). Omakorda neist allpool, juba külgseinte, võõndkaare ja võidukaare pinnal on sarnased sõõrid ning kaari ja aknaid raamistavad maalitud kvaadrid. Maaling on valdavalt punastes toonides, kohati on kasutatud halli (sinist). Kooriruumis on võlvi tipus sarnane maaling, kuid seda katavad kaks hilisemat maalingsut. Kantsli trepi kohal seinal ning kirikus mitmel pool mujal tuli välja musta ja punasega marmoreering, mida võib seostada kiriku barokse sisustusega. Kolme päevaga jõuti läbi uurida vaid väike osa kirikust, kuid juba seegi annab tunnistust, et Järva-Jaani kirikust on veel palju huvitavat leida.

Käärkambri restaureerimine

Augustis jõudis lõpule kolm aastat kestnud kiriku käärkambri restaureerimine talvekirikuks. Käärkambri pühitses 20. augustil piiskop Tiit Salumäe. Restaureerimistööd teostas KULDSTAR KS OÜ. Käärkambri sisetööde käigus lisandus eelarvesse mitte planeeritud, kuid vajalikke töid: pinnase eemaldus liigniiskuse vähendamiseks käärkambri müürides ning arheoloogiline järelevaade, elektri kontrollmõõtmised ja audit, barokiaegsete seinamaalingsute ning akna päevavalgele tulek ja maalingsute puhastamine ning akna niššiks ehitamine. Restaureerimistööde maksumuseks kujunes 29 116, 08 eurot. Oleme südamest tänulikud toetajatele, kelle abil kõik tehtud sai: Keskerakond, kelle toetus laekus Muinsuskaitseameti kaudu, Diakonisches Werk Rheinland-Westfalen-Lippe e.V.lt, St Tönise sõpruskogudus, Järva Vallavalitsus, Yves Meyer-Bülow ning üksikisikud ja anonüümsed annetajad! Kogudusel on nüüd talveperioodiks talvekirik, mida saab kütta.

Laste- ja noortetöö

2019. aasta mais lõpetasid EELK Noorte Piibli- ja Misjonikursuse meie koguduse kaks noort, Lizette Kassmann ja Katriin Kents. Kursusel õpitut rakendasid nad praktilal oma kodukoguduses. Lizette korraldas

noorteõhtu ning Katriin valmistas pühapäevakooli laste- ja noortega ette ülestõusmispühade näidendi. Katriinile avanes aga suurepärane võimalus asuda üheks aastaks misjonitööle Prantsusmaale Nimes'is. Oma uuest väljakutsest kirjutas ta nii: „Tahan võtta 100% järgmisest aastast- õppida selgeks prantsuse keele, tutvuda kohalikega, olla loominguline ja ülistada. "Õpi teda tundma kõigil oma teedel, siis ta teeb su teerajad tasaseks!" Õp 3:6. Täna seaks on Katriin oma töösse sisse elanud, õpib usinasti prantsuse keelt, teeb tööd laste ja noortega ning aitab kaasa humanitaarabi projektis. Täpsemat infot Katriini misjonipraktikast Prantsusmaal saate jälgida tema blogist: <https://experienencenimes.blogspot.com>

Meie koguduse noored lõid kaasa ka 11.-14.07. kristliku noorte-festivali JäPe

korraldavas toimkonnas koos noortetuht Tene Metsmaga. JäPe on luterliku kiriku oikumeeniline kristlik festival, mis ühendab kristlikke noori üle eesti. Festivali soov on anda noorele kristlasele ühendavat, teenivat ja armastavat kogemust usust Jeesusse Kristusesse. JäPe eestvedajaks on EELK Laste- ja Noorsootöö Ühendus. Lisaks osalesid meie noored Kirikunoorde Talvapäevadel ja Rannamõisa koguduse poolt korraldatavas Suurlaagris, milles osalemist toetas kogudus. Kui Sa tunned huvi Noorte Piibli- ja Misjonikursuse, JäPe või koguduse noortetöö vastu, võta ühendust koguduse noortetuht Tene Metsma'ga telefonil 5528829.

Uued projektid

Kiriku juures ei ole restaureerimistöödel veel lõppu märgata. Oma eestpalvesse oleme võtnud juba järgmised tööd: kiriku torni fassaadi ja akende restaureerimise. Iga pühakojast mööduja märkab, et fassaad laguneb. Selle ennistamiseks tuleb eemaldada lahtine krohv, krohvida see uuesti lubjakrohviga ja värvida lubjavärviga. Samuti tuleb restaureerida kõik viis torniakent ja kiriku peatrepp. Kogu töö maksumuseks on 81 205.80 eurot.

Kirikuruumis on aga veel kaheksa suurt akent, mis samuti vajavad restaureerimist, kuna need on vajunud, aknaruutudel on murenenud kitt ning maha koorunud värv.

Akende lagunemise saame peatada üksnes restaureerimisega. Ühe akna ennistamine maksab 1 814,40 eurot ehk siis kõikide akende restaureerimiseks vajab kogudus 14 515,20 eurot. Nende tööde heaks on kõigil võimalus anda oma panus, tehes annetuse koguduse arveldusarvele EE191010702010401000 märksõnaga „KIRIKU FASSAAD“ või „KIRIKU AKNAD“. Jumal õnnistagu kõiki annetajaid ja toetajaid!

Tänumees Järva-Jaani koguduse juhatuse ja õpetaja **Katrin-H. Melder**.

Advendi- ja jõuluaja jumalateenistused EELK Järva-Jaani Ristija Johannese kirikus:

P 1. 12 kell 11.00 Advendiaja 1. pühapäev ehk kirikuaasta algus
P 1.12 kell 16.00 1. Advendiküünla süütamine kiriku juures pargis
P 8. 12 kell 11.00 Advendiaja 2. pühapäev
P 15.12 kell 11.00 Advendiaja 3. pühapäev
P 15.12 kell 12.00 pastoraadis kontsert „Jõuluootus“. Oksana Sinkova (flööt) ja Jelena Ossipova (kitarr). Vabaannetus.
P 22.12 kell 11.00 Advendiaja 4. pühapäev
T 24.12 kell 16.00 JÕULUÕHTU EHK JÕULULAUPÄEV
Kaasa teenivad Järva-Jaani segakoor ja Järva-Jaani Gümnaasiumi lastekoor. ERR otseülekanne.
K 25. 12 kell 11.00 Kristuse sündimise püha ehk 1. jõulupüha
P 29. 12 kell 11.00 1. pühapäev pärast jõule
T 31. 12 kell 15.00 Vana-aasta õhtu

Taasiseseisvumispäeval, 20. augustil oli Järva-Jaani Ristija Johannese kirik inimestest tulvil. Piiskopliku jumalateenistuse käigus seati koguduse õpetaja assessor Katrin-Helena Melder Järva praostkonna praosti ametisse.

Sel ilma poolest igati suvisel päeval Järva-Jaani sõites oli rõõm näha alevikku lipuehtes. Muidugi tähistati nii Eesti taasiseseisvumise päeva, aga pühakotta minejale tundus, et nõnda anti au ka kohalikule vaimulikule, kes ülendati kogu praostkonna vaimuliku elu juhtima. Kirikuliste hulgas olid praostkonna 12 koguduse esindajad, samuti oli kohal kohaliku omavalitsuse ja hariduselu tegelasi ning inimesi kiriku allorganisatsioonidest. Katrin-Helena Melderit olid sel päeval toetama ja õnnitlema tulnud ka sugulased ja avar sõpruskond. Muusikalist sära lisas jumalateenistusele Järva-Jaani segakoor Heli Karki dirigeerimisel ning praostkonna kirikumuusik Janika Oja ansambliga Decorus Musicus.

Ühelöövilisse kolme võlvistikuga, 13. sajandist pärit kodakirikusse kogunes sel pühapäeval nii palju kirikulisi nagu viimati jõuluteenistusel.

Kellel on, sellelt nõutakse

Katrin-Helena Melderi seadis praosti ametisse piiskop Tiit Salumäe. Pidulikul jumalateenistusel teenisid kaasa teised praostkonna vaimulikud. Organistiks oli Ago Tint.

Kirikulistele tere tulemast öeldes alustas Katrin-Helena Melder jumalasõnaga, lugedes Luuka evangeeliumist (Lk 12:48): „Igaühelt, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kelle hoolde on jäetud palju, sellelt küsitakse veel rohkem.“ Olnuks raske leida sobivamat kirjakohta teenistuse sissejuhatamiseks, mille kandvaks sisuks oli seada praostiametisse seda kogudust 16 aastat õpetajana teeninud Katrin-Helena Melder. Naine, kes vaimulikuna on väga edukalt suutnud kohalikkude kogudust kogukonnaga liita.

Lisaks kiriku ning kirikumõisa ansambli kuulumate teiste hoonete kordategemise juhtimisele on Katrin-Helena tõestanud oma juhivõimekust ka kaks aastat

konsistooriumi assessorina, vastutades EELK laste- ja noortetöö ning misjonitegevuse eest. Veel on Melder Järva-Jaani gümnaasiumis õpetaja ning sedagi ametit ei ole tal plaanis maha panna. Kellele on antud palju, sellelt nõutakse palju ...

Üksi polegi jõukohane

Jutluses mõtiskles õpetaja Melder, mida õigupoolest tähendab kedagi enda ette lubada ning kes on see, keda me soovime enda eel näha. Kedagi, kes juhib ja kaitseb, kes teab, kust kulgeb õige rada. Jeesus on see, keda

võime usaldada, tema järel me ei eksi. Tema toel saab kantud ka rasked koormad. Katrin-Helena Melder oli üllatunud, kui nägi Järva praosti kullatut ametiristile graveeritud teksti: „Ja Jeesus käis nende ees“.

Pärast seda, kui loeti ette kirikuvalitsuse otsus, kus kirjas, et Järva praostkonna praostiks saab K.-H. Melder ja abipraostiks Tõnu Linnasmäe, kutsus piiskop Salumäe õpetaja Melderi altari ette ning pani talle kaela Järva praosti ametiristi.

Piiskop tuletas meelde, et ajalugu teatud mõttes kordub: „Sa ei ole siin esimene assessor-praost, sest aastatel 1851–1865 teenis Järva-Jaani kogudust nendes ametites Ferdinand Theodor Gebhardt, kelle poeg muide samuti oli Järva praost.“

Kogudust manitses piiskop

arvestama uue asjaoluga, et nende õpetaja pole nüüdsest enam üksnes oma koguduse päralt, vaid tema hooleks jääb terve praostkond, lisaks oma vastutusala kirikuvalitsuses. Tuletades meelde kõiki neid ülesandeid, mida praost täitma peab, sõnas piiskop Salumäe: „See on koorem, mille sinu peale panen. Sa ei suuda seda üksi kanda. Vajad Jumala abi ja kaasteeliste tuge.“

Refereeritud ajalehest „Eesti Kirik“ nr 34; 28.08.2019 Liina Raudvassari artiklist „Lubades Jeesuse ette“.

EELK JÄRVA-MADISE Püha Matteuse kogudus

Järva-Madise kirikla, 73409 Järva vald, Järvamaa, tel 5596 6140, jarva-madise@eelk.ee

<http://jarva-madise.eelk.ee/>

Lea Heinaste - hooldajaõpetaja (tel 53406396)

Meeri Metso - juhatuse esimees; Eve Sisask - organist

Jumalateenistus pühapäeviti 11.00

Arveldusarve: EE451010702005325007

EELK Järva-Madise Püha Matteuse kirik ja kogudus 2019. aastal

Järva-Madise ühelööviline kodakirik on üks väiksemaid Eestis. Kuid kindlasti ka üks unikaalsemaid sakraalehitisi. Riikliku kaitse alla kuulub kirikuruumis üle 40 kunstimälestise. Järva-Madise kirik on interjöörilt üks kaunemaid Kesk-Eestis. Ta lummas ja tõmbab müstilisel kombel endasse sinna siseneja. See on mulje, mis ei kao ka siis, kui näed, kui palju on vaja teha, et kõik korda saaks. Kogudus on aegade jooksul palju panustanud, et kirik säiliks meile ja järeltulevatele põlvetele. Nüüd on meie aeg anda endast parim, et meil oleks tulevastele põlvetele pärandada see unikaalne pühakoda.

2005. aastal on õpetaja Pille Salveste kirjutanud: „Järva-Madise Püha Matteuse kirik püsib ellujäämise ja kadumise piirimail. Paratamatult on Järva-Madise Püha Matteuse kirik ja sealt kanduv kiirgus sügavalt seotud A.H. Tammsaare teoste- ja muuseumiga, moodustades ühtse terviku. Seetõttu vajab nii kirik, kogudus kui kalmistud väga suurt hoolt, s.o. ressursse nii inim- kui finantstugede näol“. See Pille südamevalu kannab meid tänagi. Inimene näeb, mis silme ees, Jumal näeb, mis südames. Inimese silmade ees võib ka tänane olukord olla sageli trööstitu, tahe ära minna, maha panna, sest ollakse väsinud. Püüame vaadata Jumala silmade läbi. Kaunis ja müstiline on Järva-Madise kirik ja kogudus. Igaüks annab nii, nagu süda käsib, mitte sunnilt, sest Jumal armastab rõõmsat andjat, nagu Pühakiri ütleb. Või nagu meie rahva vanasõna ütleb: kus viga näed laita, seal tule ja aita. Järva-Madise kogudus elab oma elu. Kirikus toimuvad jumalateenistused ja talitused. Kirik saadab inimest tema elukaarel algusest lõpuni ja palvetab ka lahkunute eest.

Kuid peale selle on käesoleval suvel toimunud ka mõned avalikud kontserdid ja näitus.

18. maist kuni 28. juunini oli kirikus Mihkel Uusi isikunäitus. Näituse pealkiri „Päike teab oma loojaminekut“. See lause on õigeusu koguduse jumalateenistuse õhtupalvest, mis oma mitmetähenduslikkuses jätab võimaluse seda vaadata nii poeetilise looduskirjeldusena, kiitusena Issandale või miks mitte ka tänapäeva Eesti poliitilisele kliimale.

Augustikuul toimus 2 kontserti: Esinesid Pille Lille Muusikute Fondi muusikud ja toimus heategevuskontsert Rasmus Juhansoniga taastusravi toetuseks.

Suvel käisid külas sõbrad Soomest Lapperanta kogudusest. Üheskoos käidi Ahula Varjupaigas ja Aravete Hooldekeskuses.

Üle mitmete aastakümnete toimus 30. juulil Järva praosti visitatsioon kogudusse. See on tavapärane koguduse eluga tutvumine. Visitatsioon algas jumalateenistusega kirikus, jätkus pastoraadis koguduse elu tutvumisega. Kõikidel Järva-Madise koguduse liikmetel on võimalik tutvuda visitatsiooniprotokolliga koguduse kantseleis selle lahtioleku aegadel.

Eriliselt oleme tänulikud EELK Misjonikeskusele, kes tuli 28. septembril meile külla ja kostitas meid ja kõiki ümbruskonna inimesi erilise kontserdiga „Muusika ja sõna õhtu“.

Laulis Misjonikoor ja solistid. Sõnum oli Joel Reinarult. Koorilauljad andsid tunnistusi oma usust, palvetasime üheskoos. Ettevalmistus oli muljetavaldav, inimestele saadeti personaalsed kutsed postkastidesse, jagati flaiereid. Suur tänu kõikidele, kes kaasa teenisid ja toimetasid!

Misjonikoor Järva-Madise kirikus

Järva-Madise kirik oli suvekuudel avatud, külastajaid oli rohkesti, sest kiriku kõrvalt algab matkarada, mis viib Vargamäele ja sealt edasi Simisallu. Või on see Eesti enda palverännutee? Inimesi käib mitmelt maalt. Kõik on tänulikud, et on võinud külastada Andrese ja Krõõda kirikut.

Kuid meil on ka palve. Palvetage meie kiriku ja koguduse eest! Veel palume toetada meie oreli remonti. Saame seda vähehaaval teha. Praegu puudub ühe etapi lõpetamiseks 530 eurot. Kel võimalik, palume toetada. Ülekanne teha SEB a/a EE451010702005325007 märgusõna „Orel“.

Soovin kõikidele rohket Jumala õnnistust!

Lea Heinaste, koguduse hooldajaõpetaja

Jumalateenistused jõuluajal:

T 24.12 kell 17.00 Jõuluõhtu liturgiline jumalateenistus.

Kaasa teenib segakoor Sink- Sale- Proo

T 31.12 kell 17.00 Vana-aasta õhtu jumalateenistus armulauaga.

EELK JÄRVA-PEETRI Püha Peetruse kogudus

Peetri, 73101 Järva vald, Järvamaa, tel 386 4441, jarva-peetri@eelk.ee
Katrin-Helena Melder - hooldajaõpetaja (tel 53435774); Jaanus Tammiste - diakon (tel 5141486)
Elmar Meikup - juhatuse esimees; Siret Heinaste - organist
Jumalateenistus kuu 1. ja 3. pühapäeval ja kirikupühadel 14.00
Arveldusarve: EE7810107020007300008

Järva-Peetri kogudusest

Õpetaja Christoph Beermann pidas vana-aastaõhtul 1937 Järva-Peetri kirikus oma viimase jutluse, mille lõpetas sõnadega: „Issand õnnistagu minu lähemat järglast ja kõiki, kes pärast tõe tunnistajana Peetri kiriku kantslis seisavad.“

Usun, et seda õnnistust on tundnud lisaks kantslis seisjatele ka kõik kiriku külastajad ja koguduse liikmed. Järva-Peetri kirik on üks suuremaid maakirikuid Eestis ja nii kirik kui kogudus on näinud paremaid ja halvemaid aegu. Oma toonases jutluses ütles Beermann: „Peetri kogudus oli õnnistatud tublide kirikuvõõrmündrite, kindlal usuelul seisvate meeste poolest. Pääaegu igas külas oli mees, kes nagu raudsammaste teisi kandis ja toetas, usuelu õhutas ja selle üle valvas, et rahvas kirikus käis.“

Uuel sajandil on olukord natuke teistsugune. 2018. aastal ei toimunud rohkem kui pooltes Eesti kirikutes ühtegi ristimist ega konfirmeerimist (leeri). Nende hulgas oli ka Järva-Peetri. 2019. aastal on ristimisi juba toimunud, leere kahjuks mitte.

Järva-Peetri kogudusel on tubli ja toimekas juhatuse ja läbi aastate stabiilne arv annetajaliikmeid. Puudust tunnen vabatahtlikest, kes tuleks ja aitaks mõne töö ära teha või ürituse ellu viia. Nii on olnud raske leida vabatahtlikkuid Teeliste Kirikusse, et saaks hoida suvekuudel kiriku ukseid külastajatele avatud. Peetri kirikut saab küll külastada, aga eelnevalt aega kokku leppides. Teeme kevadeti küll üleskutseid tulla kirikuvalvesse, aga need jäävad vastuseta. Aga inimesed on tänapäeval hõivatud ja nii arvatakse, et piisab kui jõulude ajal kirikusse jõutakse.

Sellelipoolest oleme suutnud kiriku juures päris palju ära teha. Suvel paigaldas Puidupoisid OÜ meister Joel Roos tagasi ennistatud akna, mis oli talvel restaureeritud ja kuhu oli paigaldatud uued värvilised klaasid. Ees ootavad veel kaheksa suurt akent. Pakilisi töid on vana hoone juures palju, nende hulgast tuleb teha valikuid. Koguduse tulud on liikmeannetused ja toetused. Järva vald toetab aastast meid 3000 eurose investeeringu- toetusega, sellest kahjuks ei piisa isegi ühe akna restaureerimiseks.

Aastakümneid on muret teinud kiriku välisfassaad ja lagunev sokkel. Oleme võtnud pakkumisi ja teinud taotlusi Muinsuskaitseametile, seni tulutult. Tänavu otsustasime töid ise teha. Vaimuliku puhkus möödus kiriku soklit taastades ja krohvides. Kuu ajaga tehti ära umbes 1/3 kirikust. Tööd jätkuvad järgmisel aastal ja loodetavasti murekohaks olnud töö saab lõpuks tehtud.

Üle kümne aasta tagasi sai meie kirik uue katuse. Puitkatust on vaja tõrvata iga kümne aasta järel, sest muidu kuivavad kimmid lõhki. 1100 m² katuse tõrvamine läheb maksma hinnanguliselt 40 000 eurot. Oleme pöördunud abi saamiseks Muinsuskaitseameti poole, aga isegi kui meile raha eraldatakse tuleb vähemalt 10% kogudusel leida.

Kõigi nende tööde tegemiseks oleme abi saanud annetajatelt - nii koguduse liikmetelt, kui ka neilt, kes ennast kogudusega otseselt ei seo. Oleme siiralt tänulikud iga annetuse eest, sest see on aidanud palju töid ära teha. Loodame edaspidigi annetajate abiga palju panustada.

Kõik see ei tähenda, et kogudus ainult remondib ja ehitab. Jumalateenistused toimuvad iga kuu 1. ja 3. pühapäeval algusega kell 14.00. Traditsiooniliselt tähistatakse igal aastal 24. veebruaril Vabariigi aastapäeva ja 23. juunil Võidupüha tänu- palvusega. Tänavu tähistasime kuldleeri – 50 aastat tagasi, 1969. a. õnnistati Järva-Peetri kirikus 7 noort inimest. Seda päeva tuli tähistama neist üks, keda elutee on tänaseks viinud Kosele. Tarkusepäeval, 1. septembril toimus laste jumalateenistus. 15. augustil andsid hea-tegevuskontserti Türi koolipoisi Rasmus Johanson ja taastusravi toetuseks Harald Jürgen Weiler, Merje Parts ja Anneli Merilaid. Kahjuks oli kuulajaid tagasihoidlikult öeldes vähe. Tihti küsitakse miks me ei korralda kirikus kontserte, aga kui seda tehakse siis ei leia inimesed enamasti aega kontserdile tulla.

Hiljaaegu igavikku kutsutud filoloog ja religiooniloolane Marju Lepajõe on öelnud, et kirikutorn muudab ka väikesed maakohad suureks ja kõrgeks ning seda just vaimses mõttes. Oleme tänulikud kõigile, kes on aidanud seda suurust hoida ja loodame teie abile ka edaspidi. Kõik, kes soovivad meid toetada, saavad seda teha EELK Järva-Peetri Püha Peetruse koguduse arvelduskontole.

Jaanus Tammiste

EELK KOERU Maarja-Magdaleena kogudus

Paide tee 4, Koeru, 73001 Järva vald, Järvamaa, koeru@eelk.ee, <http://koeru.eelk.ee/>
Katrin-Helena Melder - hooldajaõpetaja (tel 53435774); Jaanus Tammiste - diakon (tel 5141486)
Eltsa Lööke - juhatuse esimees; Anne Pindre - orelimängija
Jumalateenistus pühapäeviti 12.00
Arveldusarve: EE261010702008531005

Koeru Maarja-Magdaleena kirik

„Sellist kirikut teist Eestis teadaolevalt ei ole.“ Nii on olnud Eesti Kunstiakadeemia professor Hilkka Hiiop. Järva vallas on viis kirikut ja kõik nad on ainulaadsed ning imepärased. Mõnel on, mida teistel ei ole või on alles pilkude eest varjul.

Koeru kirik on juba mitu aastat ületanud uudisekännise avatavate laemaalingutega. Sellest on räägitud 80 aastat tagasi, plaane on peetud 50 aastat tagasi, aga suuremahuliste töödeni jõuti 4 aastat tagasi. Algas see JAP-i Leader-programmi kirjutatud taotlusest avada kirikus üks võlvik ja jätkus 2019. aastal, kus maalinguid avati veel kahes võlvikus ja tehti uuringud kesklööv. Nende tööde tulemusena on avatud imepärased mustrid, millest vanimad on maalitud kiriku ehitamise ajal, üle 700 aasta tagasi.

Aastaid on olnud probleemiks kiriku uste-akende halb olukord. Kuus aastat tagasi oli igapäevane, et kirikus lendasid ringi tuvid. Aknad ja torniluugid olid katki. Kogudus võttis vastu otsuse, et igal aastal laseme restaureerida vähemalt ühe akna. Tänaseks on korda tehtud kõik lõunapoolsed aknad ja põhjapoolsed on saadetud Puidupoisid OÜ töökohta ja loodetavasti paigaldatakse tagasi 2020. aasta suvel. Aastal 2020 läheb remonti ka kiriku peauks.

Kõik kirikus tehtavad ehitus ja restaureerimistööd on väga kallid, koguduse eelarve aga piiratud. Oleme tänulikud kõikidele koguduseliikmetele ja annetajatele, kes on leidnud võimaluse toetada kirikut. Väga suure abi oleme saanud Aldo Tamm'elt ja Ahti Karon'ilt, kes leidsid, et kiriku laemaalingud väärivad avamist, samuti Keskerakonnalt, kelle toel töid sel suvel sai teostatud. Järva vallalt oleme saanud iga-aastaselt 3000 eurost investeeringu toetust, mis läheb akende remondi katteks.

Kõik need tööd ja meediakajastus on toonud kirikusse palju külastajaid. Kiriku külalisteraamatusse on sissekandeid teinud inimesed üle Eesti, samuti Euroopa riikidest ja kaugeim külaline on olnud Argentiinast.

Koguduslik elu võiks olla alati aktiivsem, aga samas ei ole põhjust kurt. Kevadel leeritati 8 leerilast, on olnud ristimisi, on olnud kontserte. Ära väärib märkimist surnuaiapäha, mis toimub alati 24. juunil ning on väga rahvarohke.

Teist aastat järjest toimus Koeru pastoraadis lastelaager, millest võttis osa lapsi Järva-Peetrist, Järva-Jaanist, Järva-Madiselt, Tamsalust ja muidugi Koerust. Lisaks töö- ja õpitubadele külastati Koeru muuseumi, AS Koneskot, käidi matkamas Koeru ümbruses, ujumas Väinjärves ja ekskursioonil Võhma küünlavabrikus. Laager oli lastele tasuta ja toimus tänu JAP'i Leader-programmi toetusele. 2020. aastal toimub laager juunis ja ootame kõiki lapsi osa võtma.

Augustis toimus Liisi Koiksoni ja Joel Remmeli kontsert kirikus. Hoolimata sellest, et kirik oli tellingutes jätkus hulgaliselt kuulajaid. Loodetavasti jätkub see traditsioon ka järgmisel aastal.

Lastelaagrist osavõtjad Koeru kirikus

Kõike kokku võttes võib Koeru kogudus aastaga rahule jääda. On olnud tegus, huvitav ja õnnistusrikas aasta. Koguduse liikmed on panustanud palju aega, et Koeru kirik oleks avatud, et jumalateenistustel kõlaks muusika. Minu siiras tänu Anne Pindrele, ansambel Madlile ja Koeru segakoorile, kes on teeninud kaasa suurtel pühadel ja tavateenistustel. Väga suur vastutus on olnud juhatuse liikmetel Eltsa ja Kristjan Löökesel. Igale kevadel otsime inimesi, kes osaleks projektis Teeliste Kirik. Võtaksid vastu külastajaid-teelisi ja tutvustaks neile Koeru kirikut. Tänavu võtsid selle enda kanda Eltsa, Kristjan, Malle, Ele-Mai, Urve ja Hilje. Julgustame uuel hooajal kõiki projektis Teeliste Kirik kaasa lööma ja osalema....

.... Et me võiksime ikka ja jälle tõdeda – Sellist kirikut teist Eestis teadaolevalt ei ole!

Oleme väga tänulikud kui leiame võimalust meid toetada tehes annetuse EELK Koeru kogudus arvelduskontole.

Jaanus Tammiste

Diakon

EELK KÄRU kogudus

Viljandi mnt 6a, Käru, 79201 Türi vald, Raplamaa, karu@eelk.ee
Teet Hanschmidt - hooldajaõpetaja (tel 5146590); Elve Sutt - juhatuse esimees
Jumalateenistus kuu 4. pühapäeval 15.00
Arveldusarve: EE612200001120135016

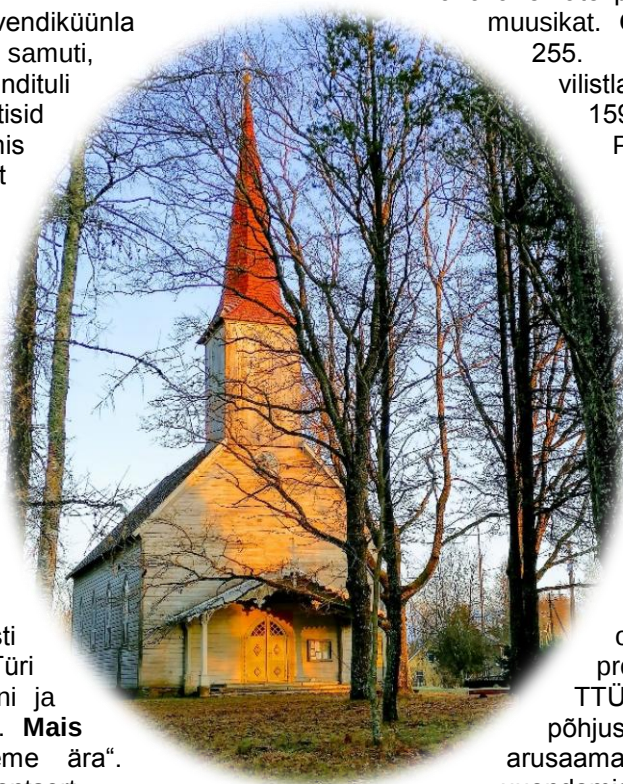

Käru kirik ja kogudus 159

On juba traditsiooniks saanud, et kirikuaasta algab koguduses advendiküünla süütamisega. Seekord alustati samuti, kus soovijatel oli võimalus advendituli koju kaasa viia. Ühtlasi süttisid jõulutuled Käru jõulukuusel, mis asub keset Käru alevit, kirikust 300 m kaugusel. Lisaks igakuistele jumalateenistustele toimusid kirikus erinevad muusikalised ja muid tähtsaid tähtpäevi tähistavad sündmused.

Detsembris toimus traditsiooniline teise jõulupüha kontsert. Kontserdi juhatas sisse peapiiskop Urmas Viilma. **Veebruaris** on saanud traditsiooniks tähistada kirikus vabariigi aastapäeva. 101. aastapäeva hardushetkel mõtlesime Eesti minevikule ja tulevikule koos Türi vallavanema Pipi-Liis Siemanni ja Järva Kaitseliidu esindajatega. **Mais** toimusid koristustalgud „Teeme ära“.

Lisaks toimus kontsert „Inspiratsioonid“. Heameel oli, et kirikut külastasid Käru Põhikooli algklasside õpilased. Loodame, et sellest saab traditsioon ning süveneb koguduse koostöö kooliga. Juunis oli taas juba traditsiooniks saanud juuniküüditamise mälestuskontsert. Esinesid Laupa ja Käru kooli lapsed. Kõnelesid vallavanem Pipi-Liis Siemann, Laupa põhikooli direktor Kaarel Aluoja ja Jaak Herodes. Toimus ka EELK toetusfondi kontsert. Võidupühal toimus mälestus-tahvli juures mälestushetk. Lilled asetasi mälestus-tahvlile Kaitseliidu Rapla Maleva rühm. Toimus XXVII Rapla Kirikumuusika Festivali kontsert „Palveränd“. **Juulis** viidi läbi kontsert – jumalateenistus Türi koolipoisi Rasmus Juhansoniga taastusravi toetuseks. **Augustis** oli kontsert – jumalateenistus „Mu süda ärka üles“. Kirikus avati Balti keti 30. aastapäevale pühendatud fotonäitus. Näitus on veel praegugi üleval ja seda on võimalik külastada. Ühendust võtta kirikuteenija Ilme Salega.

Septembris tähistati kontsert-jumalateenistusega vanavanemate päeva. Esitati ansambel „Abba“ muusikat. **Oktoobris** tähistati Käru kooli 255. aastapäeva. Kirikuksed oli vilistlastele avatud. Tähistati kiriku 159. aastapäeva.

Paljudel sündmustel pakuti kirikukohvi ja koguti koguduse hoone renoveerimiseks annetusi.

Kogudus on panustanud palju, et korda saaks kirikuhoone, selleks telliti kiriku fassaadi ja akende remondikava. Remondikava valmis märtsis. Kava koostamisel tuli ilmsiks kiriku katusega tekkinud probleemid. 2009. aastal renoveeritud kirikukatus ja varikatus on mingil arusaamatul põhjustel suures osas pehkinud. Katuse probleemiga tegelesid insenerid ja TTÜ teadlased, kuid pehkimise põhjus on jäänud tänaseni arusaamatuks. Katus vajab täielikku uuendamist. Eriti halvas seisus oli varikatus, selle vahetas kogudus plekkkatuse vastu ära. Varikatuse uuendamist toetati riigieelarvest 10 000 euroga.

Koostööd on tehtud palju ka Muinsuskaitseametiga. Koguduse juhatus kirjutas vastavalt remondikavale projekti Raplamaa Partnerlus-kogule Leader meetmesse nr 1 „Elukeskkonna parendamine ja maaelu põhiteenuste kvaliteedi tõstmine“. Oktoobris saime Prialt projekti toetava otsuse. Projekti toetati 100 000 euroga. Lisaks on koguduse omaosalus 10 000 eurot. Väga heaks koostöö partneriks kogudusele on olnud Türi vallavalitsus, kes maksab kogudusele tegevustoetust ja aitab kirikuaeda korras hoida. Kogudusel on heameel, et oleme olnud tegusad ja seda kindlasti tänu Jumalale, kes on meie tegevusi juhtinud.

2020. aastal jätkab kogudus Jumalasõna levitamise ja kirikuhoone renoveerimisega. Oleme avatud kõikidele ettepanekutele kuidas edendada koguduse tööd ja seda ikka Jumala abi ja teenimisega.

Elve Sutt

EELK PAIDE Püha Risti kogudus

Väike-Aia 40, 72711 Paide, tel/faks 385 1181, paide@eelk.ee, www.eelk.ee/paide
Katrín-Helena Melder - hooldajaõpetaja (tel 53435774); Jaanus Tammiste - diakon (tel 5141486)
Aivar-Joel Rikk - juhatuse esimees; Olaf Lääne - organist
Jumalateenistus pühapäeviti 10.00
Arveldusarve: EE691010702000729006

Sellel aastal jõudis finišisse üle kümne aasta tagasi koos tolleaegse õpetaja Algur Kaermaga koostatud kogu kiriku renoveerimine. Mõned aastad on küll plaanitud rohkem kulunud, kuid arvestades vahepealseid masu-aastaid ja seda, et finantside leidmine pole olnud just kergemate killast ülesanne, võib nüüd seda rohkem tänulik olla ja rõõmu tunda. Suurimateks rahastajateks on olnud kogu ehitusperioodi jooksul riik, Paide linn ja lahedad annetajad. Omapoolse suure panuse tööde õnnestumisele on andnud ka kogudus.

Tänavu hakkasid ammuoodatult teenistus- ja tähtpäevakellade helistamisel automaatselt avanema ja sulguma ka kellatorni luugid (täistunni-kell asub teatavasti väljaspool tornikiivrit). Kahek-sast luugist avaneb kolm. Üks luuk automatiseeriti anne-tuse korras ja kahe puhul on toetanud rahaeraldusega kohaliku omaalgatuse programm (KOP), kes on meie töid ja tegemisi korduvalt toetanud.

See, et üks etapp kiriku renoveerimises on lõpule jõudnud, ei tähenda, et ei võiks võtta uusi plaane või sihte. Palju on räägitud uutest kirikukelladest, sest vanad on arvatavasti mikropラグudega ja nende kõla ei ole enam endine.

Samas on mõned kirikud (Viljandi Jaani, Tallinna Jaani, samuti Tartu raekoda) paigaldanud lisaks kelladele ka torni kariljoni ehk kellamängu. See koosneb 15 ja enamast kellast ning kellade suurus jääb 8-100 kg piirsesse. Kariljonil saab esitada muusikalt lähtuvalt aastaegadest, riiklikest ja rahvuslikest tähtpäevadest. Hetkel on see ainult visioon ning unistus. Aga unistused võivad vahel täituda. Usume, et see rikastaks Paide linnapilti väga palju.

Kuid Paide koguduse fookus ei ole kunagi olnud vaid kiriku ehitamisel! Tihti võib väljast vaatajale jääda mulje, et me muudkui ehitame ja koguduse sisuga täitmine on jäänud tahaplaanile. Tegelikult on siiski teistsugune. Paides toimuvad jumalateenistused igal pühapäeval ja

järjest on kasvanud teenistustel käijate hulk. On heameel näha selle kasvu taga just äsja kogudusega liitunud. Vaatasin arhiivist järgi, et viimati toimus ühe aasta jooksul neli või rohkem laulatust meie kirikus kuuekümnendatel. Igal kuul on toimunud ka kirikus matus või pigem on neid olnud isegi kaks või rohkem. Regulaarselt toimuvad ka igakuised jumalateenistused Paide Pansio-naadis ning loomulikult teenivad seal diakon Jaanus Tammiste ja organist Olaf Lääne tasu saamata. Igaaastasel võtame osa Arvamus-festivali KIRIKUTEALA korraldamisest ja see on toonud väga positiivset tagasisidet. Selle aasta augustis andis meie kirikus orelikontserdi Peterburgi Rimski - Korsakovi nimelise riikliku konservatooriumi dotsent Mihhail Mishchenko. Kes soovib selle kontserdi kohta lugeda pikemalt saab seda teha 10.08.2019 Järva Teataja vahendusel.

Väga suur au ja kohustus on olla PPA mälestuskirik. Koostöös kaplanaadiga toimuvad igal aastal mälestusteenistused, mis peakaplan Valdo Lusti sõnul on väga suure tähendusega

hukkunud politseinike omastele.

Muusikaliselt on alati kõrgetasemeline Arvo Pärdi sünnipäeva tähistamine meie kirikus. Oleme aastaid koos Nargenfestivaliga lugupeetud maestro pidupäeva tähistamist ette valmistanud ja korraldanud.

Terve aasta kiireim hetk meie kirikus on sarnaselt eelnevatele aastatele jõulukuu.

Ütluse terves kehas terve vaim võib ülekanda ka kirikuhoone ja selle sisuga täitmise vahele. Kirikuhoone korrasolek tagab hea eelduse ja võimaluse tegeleda sellega milleks need hooned kunagi ehitatud on. Loomulik ei kujutanud 150 aastat tagasi keegi ette, et kirikutes toimuvad kunagi tasulised kontserdid. Täna sel päeval tundub pea võimatu, et kirik, mis asub keset linna ja on heas korras ei võõrustaks kõrgetasemelisi esinejaid ning oleks suletud kogukonnale. Tänu kogu eeltoodule kõlab meie kirikus üsna tihti Paide koolilaste, Paide Meeskoori, Paide Naiskoori, Paide Muusikakooli jne. laul ning muusika. Ikka parimat soovides

Joel Rikk, juhatuse esimees

Sündmuste kalender hingedeajal ja jõulukuul:

- 30.11 kell 14.00 Paide Gümnaasiumi 110. aastapäeva mälestusteenistus
- 01.12 kell 16.00 I adventi kontsert. Jõulukuünla süütamine ja üle andmine Paide linnapeale
- 07.12 kell 15.00 Jõulukroon
- 13.12 kell 17.00 PPA hukkunud politseinike mälestusteenistus koos kontserdiga
- 14.12 kell 19.00 Kammerkoor KOLM LINDU, dirigent Valter Soosalu
- 15.12 kell 16.00 Kingitus linnarahvale BIATI MANDOLINI
- 16.12 kell 18.00 Paide Gümnaasiumi (riigigümnaasium) jõulukontsert
- 18.12 kell 19.00 Liis Lemsalu ja Koit Toome
- 20.12 kell 19.00 Birgit Sarrap, Silvia Ilves, Rein Rannap ja Ott Lepland
- 24.12 kell 12.00 ja 16.00 jõluteenistused
- 25.12 kell 10.00 I jõulupüha jumalateenistus
- 28.12 kell 17.00 Elina Nechayeva
- 29.12 kell 19.00 Stig Råsta ja Victor Crone

EELK TAPA Jakobi kogudus

Õhtu pst 24, 45107 Tapa, tel/faks 322 0099, tapa@eelk.ee, www.eelk.ee/tapa

Valdo Reimann - koguduseõpetaja (tel 5212290)

Evely Traublum-Rambi - juhatuse esimees ja organist

Jumalateenistus pühapäeviti 10.00

Arveldusarve: EE60220000112008792

EELK Tapa Jakobi koguduse tegemistest

Kui vaadata tagasi koguduse selle aasta elule, siis võime nentida, et meil on olnud küllaltki rahulik aasta. On toimunud korralised jumalateenistused, hommiku-palvused ja piiblitunnid, mida siin traditsiooniliselt on peetud. Sel põhjusel oleme praostkonnas kõige suurema talituste arvuga kogudus. Seda ehk sellelgi põhjusel, et kirikus on keskküte ja me võime seal ka sooja saada. Muidugi, igal päeval me ei küta, sest seda ei võimaldaks koguduse rahalised võimalused, aga pühapäeval vähemalt ei pea õpetaja albale pintsakut alla jätma.

Rõõmu teeb see, et kõik need talitused on toimunud ning on olnud neid, kes ikka tulevad ja oma kogudust teenivad, kuigi on tegemist vanemate inimestega, kes mitte nooremaks, vaid ikka vanemaks jäävad. Nii on välja langenud üks kirikuteenija kolmest, diakooniatöötaja viis tütar elama pealinna, juhatuse liige toibub raskest operatsioonist jne. Aga siiski tänu Jumala abile me elame ja tegutseme endiselt. Kahjuks küll ei ole sel aastal veel kedagi leeritamisele tulnud, kuid ootame veel, sest aastad ei ole vennad. On küll ristitud lapsi ja suurenenud on matuste hulk võrreldes eelmise aastaga.

Kirik oli ka sel suvel seotud teeliste kirikuga, kus kolme suvekuu vältel oli pühakoda avatud igal kolmapäeval ja reedel huvilistele. Ja üllataval kombel oli tänavu külastajaid võrreldes eelmiste aastatega rohkem. Võibolla hakatakse rohkem külastama ka Tapat, sest paljudele jääb linn ju ikkagi üheks jaamaks möödasoitvatele Tallinna, Tartusse, Narva või Peterburi reisijatele. Nii nagu siin juba aastaid kombeks tänab kogudus tublisid kirikuvalvureid väljasõiduga. Sel aastal külastasime Kolga-Jaani, Pilistvere ja Põltsamaa kirikut.

Tapa kiriku suvised valvavad Pilistveres

Ka sel aastal käis meil külalisi. Meid külastasid litti koguduse sõbrad Soomest. Delegatsiooni kuulus litti koguduse kirikhärra Mikko Peltonen abikaasaga, 2 diakonissi ja koguduse nõukogu liige. Nad külastasid Tallinna, Rakveret ja Tapat. Kuna õpetaja Peltonen valiti kogudusse paar aastat tagasi, siis polnud ta Tapal käinud. Nii näitasime talle kirikut, pastoraati ja selle suurt õunaaeda ning maitseme selle vilju. Esmakordselt külastasime külalistega kalmistut, kus peatusime ka kauaaegse Tapa õpetaja A. Kobla haua. Külustus kulmineerus pühapäeval ühisel armulaul, kus õpetaja Peltonen jutlustas.

Külalised litti kogudusest Tapa kirikus

Ka külastas meid kevadise tutvumiskäigu raames piiskop Tiit Salumäe, kes seisatas mälestuseks kiriku käärkambris selle laua ees, kus tema isa Eduard Salumäe 1985. aastal ootamatult lahkus.

OÜ "Aita ja abista" annetas meile 3000 eurot. Selle abi ja korjandusega saadud annetuste eest värviti kiriku rõdusambad ja esimese korruse laed. Kui Jumal meile jõudu ja raha annab, siis tahame järgmisel aastal värvida ka rõduääred ja rõdulaed. Meile meeldivaks üllatuseks avastasime rõdukaarte otsast laeni ulatuvad kaunid juugendlikud lillemaalingud, mis on aga arvatavasti peale sõda remondi käigus kinni maalitud. Nii, et tööd siin veel jätkub. "Aita ja abista" annetuste abil remonditi põhjalikult eelmistel aastatel kiriku tagauks ja paigaldati kirikupinkidele istmekatted.

Valdo Reimann

Sündmuste kalender jõulukuul:

Advendi jumalateenistused on igal pühapäeval kell 10. I advendil on küünla süütamine linna kuusel ja kirikus kontsert. (Valla korraldada, kellaeg veel teadmata)

T 24.12 kell 17.00 Jõuluõhtu

K 25.12 kell 10.00 I Jõulupüha

T 31.12 kell 15.00 Vana-aastaõhtu

Kontserditest on teada:

12. detsembri õhtul Eesti Kaitseväge orkestri jõulukontsert. 3. advendi jumalateenistusel laulab Tallinna Kaarli koguduse naiskoor.

EELK TÜRI Püha Martini kogudus

Kevade 13, 72212 Türi, tel 387 8330, turi@eelk.ee

Facebook: EELK Türi kogudus. Koduleht: <http://www.tyrikirik.ee/>

Teet Hanschmidt - koguduseõpetaja (tel 5146590); Urmas Kütt - juhatuse esimees

Tiiu Schüts - organist, Marju Riisikamp - organist

Jumalateenistus pühapäeviti 11.00

Arveldusarve: EE081010702003970001

EELK Türi Püha Martini koguduse tähtsamad sündmused aastal 2019

EELK Türi Püha Martini Koguduses tähistati 2019. aastal mitmesuguseid tähtpäevi ning toimusid erinevad märkimisväärsed kontserdid ja olulised sündmused.

Veebruaris külastas kogudust Siuntio sõpruskogudus Soomest. Üheskoos tähistasid koguduste esindused Eesti Vabariigi 101. aastapäeva. Sel puhul külastati Eesti Piimandusmuuseumi, kus toimus ringkäik ja või tegemise töötuba. Pühapäeval teenistusel jutlustas kogudusele endine sõpruskoguduse vaimulik Ismo Turunen.

18. mail, Türi Lillelaada ajal, andis kirikus kontserdi koor VOX PETRI Soome Siuntio kogudusest. Orelil musitseeris Pami Karvonen. Emadepäevale pühendatud jumalateenistusel esinesid Politsei- ja Piirivalveameti Lääne perfekuuri puhkpilliorkestri muusikud ja solistid.

Türi kogudus andis oma panuse ka heategevuslike kontsertide korraldamisel nii Tartu Maarja kiriku renoveerimise kui ka Rasmus Juhansoniga taastusravi toetuseks.

Tartu Maarja kiriku renoveerimise toetuseks toimus Türi linna jõudnud laulupeo tule valgel **29. juuni** õhtul Tudukontsert. Esinesid Türi Põhikooli noored lauljad ja Türi keelpillikvartett „MeidON4“. Laulupeo tuli jäi ööseks Türi kirikusse.

12. juuli toimus Türi koolipoisi Rasmus Juhansoniga tervenemise toetamiseks kontsert kirikus. Noormees jäi halvatuks 2018. aastal Türi tehisjärvel juhtunud õnnetuse tagajärjel. Tema ravikulude katteks annetuste kogumiseks korraldati kontsert, kus esinesid solistid Harald Jürgen Weiler (bariton), Merje Parts (sopran) ja organist Anneli Merelaid.

2. juulil osales Türi kogudus juba viiendat aastat Türi linna sünnipäeva auks toimunud kohvikute päeval. Sel päeval korraldas koguduse liikmetest koosnev meeskond linnarahvale Türi kirikus omanäolise kohviku nimega Kirikukohv. Külastajaid oli kokku 400-500 inimest.

Lastele toimus ka kirikuhoonet ja kirikaeda tutvustav auhindadega fotojaht

Kohapeal pakuti mitmesuguseid küpsetisi: nii soolaseid kui magusaid kooke ja pirukaid ning jooke. Avatud oli laste tegevusala ja näitused.

ning täiskasvanutele lühiekskursioonid kirikus. Kohviku toimumise ajal said külastajad kuulata kahte erinevat orelikontserti. Esmalt esitas Külli Erikson orelipalasisid kontserdil „Muusikat hingele“, mis sai teoks EELK Kirikumuusika Liidu kontsertsarja „Mu süda, ärka üles!“

raames. Seejärel esitas Türi koguduse liige Hele Saarse meeleolukaid palasisid kontserdil „ABBA muusika orelil“.

Suursündmuseks Türi koguduses oli **25. augustil** toimunud kiriku 699. aastapäeva tähistamine. Sel päeval toimus hõbeleer, millest võtsid osa koguduse õpetaja Teet Hanschmidt esimesed leerilapsed (aastaist 1990 - 1994). Osalejaid oli kokku 30.

Juulikuust kuni oktoobrikuuni teostati Türi kiriku torni restaureerimistöid, mis said piduliku lõpu **13. oktoobril** Lõikustänapüha jumalateenistusel. Teiste seas tänati tööde teostajaid ja toetajaid ning pakuti kõigile kirikukohvi. Torni renoveerimistöid toetasid: Riigikogu liige Kersti Sarapuu, kelle eestvedamisel saadi osa toetusest Eesti Vabariigi eelarvest; Türi vallavalitsus ja eraannetajad. Suur tänu kõigile!

2020. aastal on kavas jätkata remonditöödega torni ida- ja põhjaküljel, et viia lõpule terve torni renoveerimine. Nende täiendavate tööde teostamiseks vajab kogudus ligikaudu 84 000 eurot. Koguduse juhatuse palub kõigil soovijail kanda sihtotstarbeline annetus EELK Türi Püha Martini Koguduse arveldusarvele EE081010702003970001 (SEB Pank) märksõnaga „Annetus tornitöödeks“.

Uuel aastal, 15. juunil 2020, soovib EELK Türi Püha Martini Kogudus tähistada oma õpetaja Teet Hanschmidt 30. teenistusaasta täitumist ning 23. augustil kiriku ja koguduse 700. aastapäeva.

Ulvi Uutar, Türi koguduse liige

EELK VAHASTU kogudus

Vahastu, 79303 Rapla vald, Raplamaa, vahastu@eelk.ee
Kalle Kõiv - hooldajaõpetaja (tel 5012325); Andres Murumägi - juhatuse esimees
Virge Kadarik - orelimängija
Jumalateenistus kuu 2. pühapäeval 14.00
Arveldusarve: EE392200221027409609

EEELK Järva praostkonna nõukogu otsusega nr 3.2/26.09.2019 esitati Aasta Juhatuse Esimehe kandidaadiks Vahastu koguduse juhatuse esimees Andres Murumägi.

Andres Murumägi (s.1964) on EELK Vahastu koguduse juhatuse esimeheks olnud viimased 18 aastat (aastast 2001). Selle aja jooksul on kirikuhoonele (2009) ja pastoraadile (2018) ehitatud uus katus. Andres on saanud Kaiu vallavanema tänukirja (2017), Järva praostkonna tänukirja (2018) ning ohtrasti tänu- ja kiidusõnu edendus- ja arendustööde eest Vahastu kirikule kuuluvatel kinnistutel. Andrese sõnul ulatub erinevate projektide arv üle kahekümne.

Vahastu koguduse hooldajaõpetaja Kalle Kõiv on õppinud Andrest tundma ja temaga koostööd tegema viimasel viiel aastal (al. 2015). Ta on avastanud, et lihtsa ja tagasihoidliku maainimese (põllumehe) taga, on peidus põhimõttekindel, sihikindel, ustav ja jumalakartlik kogudusetöö eestvedaja, kes teeb seda armastustööd kogu hinge ja südamega. Vahastu koguduse käekäik on Andrese südame asi. Seega, ei tee ta ühtegi koguduse elu puudutavat otsust mõtlematult ja kergekäeliselt. Andres tunneb vastutust hoida ja arendada kirikule kuuluvat, igavikku kutsutud esiisade (vendade ja õdede) pärandit. Ta on lojaalne, ustav siin koguduses valitsenud töökspidamistele. Andres hoolitseb väheste ja eakate

koguduse liikmete eest, sõidutades neid erinevatele kiriku üritustele (sinodid, sõpruskoguduste aastapäevad, kontserdid, nõupidamised jms.). Samuti on ta aastaid seisnud selle eest, et Vahastu koguduse ajalugu, mida on uuritud ja millest on kirjutatud, saaks talletatud järgnevatele põlvkondadele. Andrese abiga on välja antud

Vahastu ja Vahastu koguduse ajalugu tutvustav raamat.

Ajal, kus Vahastu kirikus käib jumalateenistustel (regulaarselt) 4 inimest, on Andres koguduse tegemiste suhtes täis lootust ja optimismi. Vahastu koguduse hallata on ka kirikuaias paiknev kalmistu. Raske on väikesel kogudusel selle korrashoiuga hakkama saada. Tehakse koostööd vallavalitsusega.

Kõikidest raskustest hoolimata püüab juhatuse esimees anda endast parima ning on ka pingeliste olukordade lahendamisel tasakaalukas, kes usaldab Jumalat asjades, millest endal ei kipu enam jõud üle käima. Andres Murumägi on nagu Noa, kes elab ja tegutseb Jumala juhendamise järgi ning hoiab truult koguduse elu hinges.

Andres Murumägi on leeritanud ja ristitud Jüri Bärg poolt (25 aastat tagasi). Tal on nelja aastane tütar.

Fotol: Kui Andres Murumägi (vasakul) tutvustab Vahastu kogudust, on raske piiskopilgi tõsiseks jääda. Liina Raudvassar

Jumalateenistus:

T 24.12 kell 14.00 Jõuluõhtu

VÕIMALUS ANNETADA KOGUDUSTELE MOBIILIGA!

EELK toetusfond koostöös mTaskuga pakub tänapäevast, kiiret ja mugavat viisi mobiiliga annetamiseks. Igale kogudusele on tehtud oma QR-kood, mis on käesolevas aastaraamatus lisatud koguduse üldinfo juurde päises. Lisame siia juhendi annetamiseks mTasku abil:

1. Lae alla mTasku äpp Google Playst või App Store'ist, nõustu kasutustingimustega ja registreeri end kasutajaks.
2. Turvalise makseteenuse kasutamiseks tuvasta end Mobiil-ID, Smart-ID või pangalingi kaudu.
3. Sisesta enda valitud 4-kohaline salakood ja jäta see meelde. Nii hoiad oma andmed ja maksekaardid turvaliselt mTaskus ning ainult Sina ise saad oma kaarte kasutada.
4. Lisa lojaalsus- ja maksekaardid, mida soovid mTaskus kasutada.
5. Annetuse teostamiseks ava äpis QR-skanner ja suuna telefoni kaamera mTasku QR-märgisele ning skanni kood.
6. Annetamisel vali sobiv maksekaart ja annetatav summa ning kinnita annetus, vajutades nupule „Maksa“.